

PROJE

Proje: öğrencilerin, araştırma, problem çözme, öğrendiklerini kullanma gibi üst düzey düşünme gerektiren, gerçek yaşama benzer işler üzerinde, özgün bir ürün ortaya koymak amacıyla yaptıkları çalışmalardır. Projeler, birkaç saatlik; kısa süreli olabileceği gibi, birkaç aylık yada dönemlik uzun süreli de olabilir. Projenin sonunda bitki, araç, rapor vb somut ürünler ortaya konulur. Bitki yetiştirme, radyo yapma, su arıtma cihazı yapma okullarda kullanılan proje örnekleridir.

PROJE TÜRLERİ

Her projenin odaklandığı bir amaç vardır. Bazen toplumdaki sorunların çözümüne yönelik *eylem projeleri*, bazen belli bir konuda bilgi toplamayı ve toplanan bilgileri çözümleyerek sunmayı gerektiren araştırma inceleme projeleri yaptırılabilir. Uygulanması önerilen eylem stratejileri, üretilen öneriler etkisiz olacaktır. Eylem projelerinin uygulanmaya konulması ve sonuçlarının değerlendirilmesi öğrencileri güdüleyecektir.

PROJE SEÇİMİ

Projeler, yapmış olmak için yapılmaz. Proje çalışması, çok zaman ve emek gerektirdiğinden öğrencinin gelişimine de önemli katkılar getirmesi gerekir. Bu nedenle müfredat programına, öğrencilerin ilgilerine ve eldeki olanaklara uygun projeler seçilmelidir. Ayrıca, okullarda çok sık görüldüğü gibi, öğrencilerin ansiklopedi, dergi vb. kaynakları özetlemesinin yada aynen aktarmasının proje çalışması olmayacağı unutulmamalıdır. Proje çalışmasında, mümkün olduğu kadar çok kaynak taranmalı ve öğrenilenler sentezlenmelidir. Ayrıca, bir problemin çözümü için öneriler geliştirilmelidir. Bu bağlamda, bir grup öğrencinin bir konunun alt bölümlerini paylaşması ve herkesin sorumlu olduğu konu hakkında bir kaynaktaki bilgileri özetleyerek sunması proje kapsamına girmektedir.

PROJE ÇALIŞMASININ YÜRÜTÜLMESİ

Proje çalışması sırasında öğrenci mümkün olduğu kadar bağımsız olmalıdır. Bu ilke, ona kendi zamanını planlama, kendini değerlendirme, kısacası kendi öğrenmesinin sorumluluğunu taşıma fırsatı verecektir. Böylece öğrenciler, yalnızca o konuyu öğrenmekle kalmayıp aynı zamanda araştırma yapma ve yaşam boyu öğrenme becerileri de kazanacaktır.

Proje çalışmasında öğrencinin tek başına hareket etmesi anlaşılmamalıdır. Kuşkusuz seçiminden, değerlendirmesine kadar her aşamada öğrenciye yardımcı olmak öğretmenin görevidir. Öğrencinin kendi girişimiyle yaptığı çalışmalarını öğretmen gözden geçirir ve takıldığı noktalarda öğrenciye yardımcı olur. Bu yardım, proje konusunda fikir vermektен öğrencilere kaynak önermeye kadar birçok noktada olabilir.

Projenin yürütülmesi sırasında zamanlama ve çalışmanın izlenmesi de özel bir önem taşımaktadır. Projede yer alan çeşitli işler için makul sürelerin tanınmasında, sürecin sonunda o kısmın öğretmen tarafından gözden geçirilmesinde yarar vardır. Genel olarak proje çalışmaları şu aşamaları içerir:

1. *Ölçütlerin Saptanması:* Öğretmen iyi bir projenin ölçütlerini netleştirir.
2. *Amacın Belirlenmesi:* Bu aşamada, projede incelenecek olan konular, yanıtlanması gereken sorular saptanır.
3. *Gerekli Malzemenin Belirlenmesi:* Hangi kaynaklardan yararlanılacağı, kimlerden yardım alınacağı ve projenin tamamlanması için gereksinim duyulan başka olanaklar saptanır.
4. *İzlenecek Yolun Belirlenmesi:* Proje sırasında yapılacaklar sıralanır. Önce kaynakların okunması, konunun ana hatlarının çıkarılması, uzmanlarla görüşme vb. işlemlerin sırası saptanır.
5. *Zamanlama:* Yapılacak işler için tahmini süreler planlanır.
6. *Proje Sunumu için Hazırlık:* projenin nasıl sunulacağı tasarlanır ve sunum, uygun kişilerin gözetiminde denenerek geri bildirim alınır.

7. *Projenin Sunumu ve Değerlendirme:* Bu aşamada proje sunulur ve değerlendirilir. Değerlendirme oğretmen, dinleyiciler ve proje yürütücüsünün kendi tarafından daha önceden belirlenmiş ölçütler işiğinde yapılır.

Kaynak: Açıkgöz n Kamile, Aktif ęrenme, Eęitim Dünyası Yayınları 2003